

לקט ידיעות – מרץ-אפריל 2024

חוקרות התכנית: אל"ם (מיל') עו"ד פנינה שרביט ברוך, ד"ר עו"ד תמי קנר

עורך הלקט: סתיו שם-טוב; צוות המחקר: נועה קדמון ויובל רביב

ידיעות התוכנית למשפט וביטחון לאומי (INSS)

כלי חדש במערכה המדינית: סנקציות אישיות נגד גורמים ישראלים, פנינה שרביט ברוך, יוליה

ארפורט, 1.4.24

ניתוח החלטת הממשל האמריקני להטיל סנקציות נגד מתנחלים על מעשי אלימות ביו"ש.

התביעה הדרום אפריקנית: צו נוסף של בית הדין לצדק נגד ישראל, תמי קנר, 2.4.24

ניתוח הצווים הנוספים שהוציא בית הדין לצדק בהאג במסגרת הליך הגינוסיד.

ידיעות מתוך ישראל

מרץ

ב-21 במרץ התקבל **חוק תקציב נוסף לשנת הכספים 2024, התשפ"ד-2024**, אשר מעדכן את

תקציב המדינה לשנת 2024 שהתקבל בחודש מאי 2023, בהתאם להשפעות המלחמה.

בג"ץ 1653/24 ו-דנג"ץ 2551/24 עבד **אלפתאח אלמוחתסב נ' מפקד פיקוד העורף**

ב-20 במרץ **דחה** בג"ץ, ברוב דעות, עתירה נגד צו להריסת דירה של מחבל תושב מזרח ירושלים שגרם לפציעה של שני שוטרים באוקטובר 2023. השופט **עמית**, בדעת מיעוט, סבר כי יש מקום לצו על תנאי בשל החידוש הלכאורי בהוצאת צו הריסה כשפיגוע הטרור לא הוביל למוות. שופטי הרוב, **מינץ ואלרון**, סברו כי אין מקום להתערב בהחלטה.

בג"ץ 6198/23 **התנועה למען איכות השלטון בישראל נ' שר הביטחון**

ב-28 במרץ **הוציא** בג"ץ צו ביניים האוסר על המדינה להעביר כספים לצורך תמיכה במוסדות תורניים עבור תלמידים שלא התייצבו לגיוס מה-01.07.23 מבלי שקיבלו פטור או דחיית שירות.

אפריל

ב-2 באפריל התקבל חוק מניעת פגיעת גוף שידורים זר בביטחון המדינה (הוראת שעה – חרבות ברזל), התשפ"ד-2024 ("חוק אל-גיזירה") שקובע כי אם השתכנע ראש הממשלה שערופו זר פוגע במדינה, יוכל שר התקשורת לפעול לצמצום פעילותו.

ב-15 באפריל הגיש המדינה, הודעה משלימה לבג"ץ 2280/24 בעתירה שהגישו ארגוני זכויות אדם להגדלת הסיוע ההומניטרי לרצועת עזה. ב-19 באפריל הגישו העותרים תגובה להודעה. ב-30 באפריל הגיש המדינה הודעה משלימה נוספת.

ידיעות בינלאומיות הקשורות לישראל

מרץ

ב-4 במרץ פרסמה השליחה המיוחדת של מזכ"ל האו"ם לענייני אלימות מינית בסכסוכים, פרמילה פאטון, דו"ח המאמת טענות אודות מעשי אלימות מינית שבוצעו על ידי מחבלי החמאס ב-7 באוקטובר.

ב-12 במרץ פורסם כי משרד הפנים בבריטניה קיבל בקשה של אזרח ישראל ממוצא ערבי לקבל מקלט מדיני, לאור טענתו כי הוא חושש מרדיפה בישראל. ההחלטה ניתנה ללא נימוקים.

ב-13 במרץ פורסם כי בית משפט לערעורים באיטליה קבע כי ענאן יעיש, פלסטיני החשוד בתכנון פיגועי טרור, לא יוסגר לישראל מחשש שיסבול מ"יחס אכזרי, בלתי אנושי ומשפיל".

ב-13 במרץ פורסם כי שרת החוץ של דרום אפריקה הצהירה כי בכוונת מדינתה לעצור אזרחים דרום-אפריקנים אשר משרתים בצה"ל אם ישובו אליה.

ב-14 במרץ הטילה מחלקת המדינה של ארצות הברית סנקציות על שלושה מתנחלים קיצוניים ועל שני מאחזים ביהודה ושומרון בשל מעורבותם בפעולות אלימות המערערות את היציבות באזור. לניתוח סוגיית הטלת הסנקציות האישיות על גורמים ישראלים ראו: 1 באפריל, פנינה שרביט ברוך ויוליה ארפורט, INSS.

ב-18 במרץ פורסם כי האיחוד האירופי הגיע להסכמות סביב הטלת סנקציות על מתנחלים קיצוניים בשל פעילות אלימה כלפי פלסטינים, וכן על הטלת סנקציות נוספות על ארגון הטרור חמאס.

ב-19 במרץ פורסם כי שרת החוץ של קנדה, מלאני ג'ולי, הודיעה שממשלת קנדה תעצור את ייצוא הנשק לישראל, בעקבות החלטה לא מחייבת שהתקבלה ב-18 במרץ בבית הנבחרים.

ב-23 במרץ [חתם](#) נשיא ארצות הברית, ג'ו ביידן, על חוק הקצאות ומימון ממשלתי לפרויקטים, הכולל איסור מימון לאונר"א (UNRWA) וקיצוץ המימון ל-"ועדת החקירה הבינלאומית של האו"ם בנוגע לשטחים הפלסטינים הכבושים".

ב-25 במרץ [אימצה](#) מועצת הביטחון של האו"ם את החלטה 2728 (2024) ברוב של 14 מדינות (ארה"ב נמנעה), בה דרשה הפסקת אש מידית למשך חודש הרמדאן, שחרור מידי ובלתי מותנה של כל החטופים, וקראה להרחבת הסיוע ההומניטרי לרצועת עזה. לניתוח ראו: 28 במרץ, מאיה ניקולסון, [Lawfare](#); 23 באפריל, ערן סטוגר, [EJIL:Talk!](#); 26 באפריל, אייריק ביורגה, [EJIL:Talk!](#); 26 במרץ, אלדד שביט, פנינה שרביט ברוך, תמי קנר וצ'ק פרייליך, [INSS](#).

ב-28 במרץ [הטיל](#) בית הדין הבינלאומי לצדק (ICJ), לבקשת דרום אפריקה, צווים זמניים נוספים על ישראל המורים לאפשר העברה נרחבת של סיוע הומניטרי לרצועת עזה ולהימנע מהפרת זכויות הפלסטינים בעזה כקבוצה מוגנת לפי אמנת הג'נוסייד. לניתוח ראו: 2 באפריל, תמי קנר, [INSS](#).

אפריל

ב-5 באפריל [הגישה](#) קולומביה בקשה להתערב בהליך שיזמה דרום אפריקה נגד ישראל בבית הדין הבינלאומי לצדק (ICJ) מכוח אמנת הג'נוסייד.

ב-5 באפריל [אימצה](#) מועצת זכויות האדם של האו"ם (UNHCR) חמש החלטות בעניין הפלסטיני, בהן החלטה הקוראת להפסקת אש מידית ברצועת עזה, להתערבות של מדינות ב"מניעת העברה כפויה של פלסטינים ברצועת עזה" ולהפסקת מכירת והעברת נשק למדינת ישראל.

ב-18 באפריל [הטילה](#) ארצות הברית וטו במועצת הביטחון של האו"ם על טיוטת החלטה הממליצה על הכרה ברשות הפלסטינית כמדינה חברה באו"ם.

ב-19 באפריל [הטיל](#) המשרד לבקרה על נכסים זרים (OFAC) של משרד האוצר של ארצות הברית סנקציות על מייסד ארגון להב"ה, בנצי גופשטיין, ועל שתי עמותות ישראליות שעסקו בגיוס כספים למען מתנחלים קיצוניים שהוטלו עליהם סנקציות בחודש פברואר. באותו היום, [הטילה](#) גם מועצת אירופה סנקציות על גופשטיין, על ארגון להב"ה ועל שלושה מתנחלים קיצוניים נוספים.

ב-26 באפריל [פרסם](#) דובר משרד מזכ"ל האו"ם עדכון על החקירה שמתנהלת במשרד האו"ם לשירותי פיקוח פנימיים (OIOS) בנוגע להשתתפות עובדי אונר"א (UNRWA) בטבח ה-7 באוקטובר. נמסר, כי מתוך 19 תיקי החקירה שנפתחו, הוחלט על סגירה של מקרה אחד והשהיה של 4 מקרים בשל היעדר ראיות מספקות.

ב-30 באפריל [דחה](#) בית הדין הבינלאומי לצדק (ICJ) בקשה שהגישה ניקרגואה להוצאת צווים זמניים נגד גרמניה בגין הסיוע הצבאי והמדיני שהיא מעניקה לישראל.

ידיעות בינלאומיות כלליות

מרץ

ב-1 במרץ [פרסם](#) הבית הלבן את החלק הבלתי מסווג של הדו"ח השנתי על יישום המסגרות המשפטיות והמדיניות המנחות את הפעילות הביטחונית והצבאית של ארצות הברית.

ב-5 במרץ [הוציאה](#) ערכאת קדם המשפט של בית הדין הפלילי הבינלאומי (ICC) צווי מעצר נגד שני גנרלים רוסיים בגין תקיפת תשתיות חיוניות, כולל תחנות כוח באוקראינה.
5 במרץ, [הצהרת תובע בית הדין](#).

ב-8 במרץ [אימצה](#) מועצת הביטחון של האו"ם את החלטה 2724 (2024) הקוראת להפסקת אש מידית בסודאן במהלך חודש הרמדאן, ולחיפוש פתרון בר קיימא לסכסוך באמצעות דיאלוג.

ב-14 במרץ [פרסמה](#) ממשלת בריטניה הגדרה חדשה למונח "קיצוניות", בשל התפשטות אידיאולוגיות של אלימות, שנאה וחוסר סובלנות מאז אירועי ה-7 באוקטובר. קבוצות שיוגדרו כקיצוניות לא יוכלו לקבל מימון מהממשלה ויאסר עליהן מגע עם הממשלה.

ב-13 במרץ [אימצו](#) הפרלמנט האירופי חוק בינה מלאכותית (AI) להסדרת השימוש בבינה מלאכותית ואיזונו מול הזכות לפרטיות, לכבוד האדם ולזכויות יסוד נוספות, לרבות בתחום טוהר הבחירות במדינות דמוקרטיות.

ב-18 במרץ [פורסמו](#) מסקנות ועדת הבדיקה העצמאית, שהוקמה בנובמבר 2022 על ידי מועצת זכויות האדם של האו"ם בהמשך ל- "מחאת החיג'אב" באיראן, לפיהן איראן ביצעה הפרות חמורות של זכויות אדם, לרבות מעצרים שרירותיים, עינויים והוצאות להורג.

אפריל

ב-9 באפריל [קבע](#) בית הדין האירופי לזכויות אדם (ECtHR) כי רוסיה פגעה באופן שיטתי בזכויות רבות של אזרחי גיאורגיה במחוזות דרום אוסטיה ואבחזיה במהלך המלחמה בשנת 2008.

ב-11 באפריל [קבע](#) בית הדין האירופי לזכויות אדם (ECtHR) כי צרפת פגעה בזכות לשוויון כשהעמידה לדין בעבירת איומים "רגילה" אדם שהשמיע ביטויים ואיומים בעלי גוון אנטישמי מבלי לייחס משקל לאופיים האנטישמי של דבריו.

ב-22 באפריל [פרסמה](#) מחלקת המדינה של ארצות הברית את דו"ח מצב זכויות האדם במדינות העולם לשנת 2023.

ב-23 באפריל [קבע](#) בית הדין האירופי לזכויות אדם (ECtHR) כי רומניה הפרה את הזכות לחיים פרטיים וחיי משפחה ואת האיסור על אפליה ועל יחס משפיל ובלתי אנושי בביטול הרשעות של אזרחים רומנים על ביצוע פשעי מלחמה ופשעים נגד האנושות בתקופת השואה.

ב-24 באפריל [הטילה](#) רוסיה וטו במועצת הביטחון על טיוטת החלטה הקוראת להימנע משימוש בחלל החיצון במסגרת מרוץ חימוש גרעיני.

ב-25 באפריל [פרסם](#) משרד התובע של בית הדין הפלילי הבינלאומי (ICC) מסמך מדיניות בנושא עקרון המשלימות ושיתוף הפעולה בין בית הדין למדינות החברות באמנת רומא.

ב-29 באפריל [אימצה](#) מועצת הביטחון של האו"ם את החלטה 2729 (2024) במסגרתה האריכה בשנה את המנדט של משלחת האו"ם לדרום סודן (UNMISS).

ב-30 באפריל [פרסם](#) הבית הלבן מזכר ביטחון לאומי בנוגע לביטחון ולחוסן של תשתיות קריטיות במדינה.

לקט הידיעות "משפט וביטחון לאומי" מתפרסם אחת לחודש. [צפו בלקטי הידיעות הקודמים](#).

*אם נתקלתם בבעיה בהרשמה, ניתן להירשם על ידי שליחת שם מלא וכתובת דוא"ל ל- stavshem9@gmail.com

ניתן למצוא אותנו ב:

© 2024 כל הזכויות שמורות